

Обережно карантин!!!

Південноамериканська томатна міль!!!

Південноамериканська томатна міль (Tuta absoluta Meyr.) належить до Переліку 36 видів небезпечних карантинних шкідників овочевих культур України.

Плоди томатів пошкоджені гусеницями *Tuta absoluta* Meyr.

Батьківщиною томатної молі є Південна Америка. До Європи вона завезена в 2007 р., а в 2010 р. була виявлена на території України в помідорах з Іспанії та Нідерландів. Цей шкідник не завдає шкоди здоров'ю людини, але є небезпечним для сільськогосподарських рослин родини пасльонових. На даний час ця міль розповсюджена на всіх континентах. У

деяких країнах вона вважається шкідником №1. Пошкоджені плоди погано зберігаються та втрачають товарний вигляд.

Головною *рослиною-живителем* південноамериканської томатної молі є томат, але вона може також пошкоджувати баклажан, картоплю та інші рослини з родини пасльонових.

Гусениці шкідника можуть житись на всіх частинах рослин томатів і пошкоджувати томати на всіх стадіях зростання. Вони утворюють великі плями на листі, так звані «міни», вигризають довгі ходи в стеблах і пагонах, зелених і зрілих плодах.

Всередині «мін» знаходяться, як самі гусениці, так і продукти їх життєдіяльності (екскременти темного кольору). При сильному ушкодженні листя повністю відмирає. Пошкоджені рослини недостатньо розвиваються, спостерігається зупинка зростання. Плоди заражаються грибковими захворюваннями, які приводять до їх гниття. Втрати урожаю можуть досягати 50-100%.

Метелик томатної молі невеликий, розміром приблизно 6 мм, з розмахом крил 10 мм, коричнево-сірого кольору. *Гусениці* невеликого розміру (0,5 мм), жовтуватого кольору. Доросла гусениця досягає розміру приблизно 9 мм, рожевого кольору.

Tuta absoluta швидко *розмножується*. Протягом року шкідник може дати 10-12 генерацій. Міль активна в нічний час, а вдень метелики ховаються в листі рослин. Самка відкладає яйця на нижню сторону листя і на стебла.

Міни на листках томату завдані гусеницями *Tuta absoluta* Meyr.

Зимує шкідник у вигляді яйця, лялечки або дорослої молі.

Імпортований садивний матеріал рослин-живителів (розсада, декоративні Solanaceae в горщиках), а також плоди томатів вважаються основними **шляхами розповсюдження** південноамериканської томатної молі. Бульби картоплі не заселяються шкідником і тому не вважаються вірогідним шляхом поширення. В картоплі пошкоджень зазнають листки та бадилля.

Хімічний **контроль** – головний метод контролю для *Tuta absoluta* в Південній Америці, але досягти його ефективності надзвичайно складно, так як гусениці шкідника живляться приховано (всередині стебел, листків, плодів).

Всі овочі, що ввозяться на територію України проходять фітосанітарний контроль, державні інспектори з карантину рослин відбирають зразки на проведення лабораторної експертизи. Лише після проведення всіх необхідних процедур та отримання висновку фітосанітарної експертизи, що засвідчує фітосанітарний стан вантажу, імпортна овочева продукція може бути завезена на територію країни.

Зважаючи на надзвичайну шкідочинність південноамериканської томатної молі державними інспекторами з карантину рослин по Тернопільській області в червні 2011 р. проведено додаткові обстеження з використанням феромонних пасток в теплицях Борщівського та Заліщицького районів, які вирощують та реалізують овочеві культури (в основному томатах).

Державними інспекціями з карантину рослин по Київській, Тернопільській та Одеській областях у лютому-березні 2012 року виявлено личинки південноамериканської томатної молі в помідорах з Туреччини. Проведено знезараження заражених вантажів. Також до НОКЗР Туреччини відправлені нотифікаційні повідомлення.

Не допускайте поширення шкідника!!! У разі виявлення гусениць південноамериканської томатної молі на помідорах просимо звернутися в Державну інспекцію з карантину рослин по Тернопільській області, що знаходиться за адресою: м. Тернопіль, вул. Лук'яновича 3а, тел. (0352) 22-36-27, e-mail: karantin.ternopil@gmail.com, www.karantin.te.ua.